

Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

2019-2021

Ähtäri

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Lasten ja nuorten kasvuolot	3
2.1. Väestötilanne ja toimintaympäristö	3
2.2. Yhdyskuntasuunnittelu ja kiinteistöt	4
2.3. Hyvinvoinnin indikaattorit	4
3. Lasten ja nuorten palvelut Ähtärissä	8
3.1. Sivistystoimi	8
3.1.1. Varhaiskasvatus	8
3.1.2. Perusopetus ja toisen asteen opetuksen palvelut	9
3.1.2. Nuoriso- ja kulttuuritoimi sekä liikuntatoimi	10
3.1.3. Seurakunnan ja järjestöjen palvelut	11
3.2. Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	12
3.2.1. Perhepalvelut	12
3.3. Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystoimien yhteistyö	17
3.3.1. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	17
4. Kehittämiskohteet ja tavoitteet vuosille 2019-2021	19

1. Johdanto

Kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi kunnan tai kuntien toimintaa koskeva suunnitelma (Lastensuojelulaki 417/2007, 12§). Suunnitelma on lakisääteinen väline ohjata, johtaa ja kehittää lasten ja nuorten hyvinvointityötä kunnassa. Suunnitelma hyväksytään kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa, joten siitä muodostuu kunnan vakiintunut toiminta suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Suunnitelman ohjausvaikutusta korostaa se, että sen sisältö, kehittämistoimet ja resurssiehdotukset on otettava huomioon laadittaessa kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa eri vuosille. Suunnitelma koskee koko kuntaa ja sen eri toimialoja:

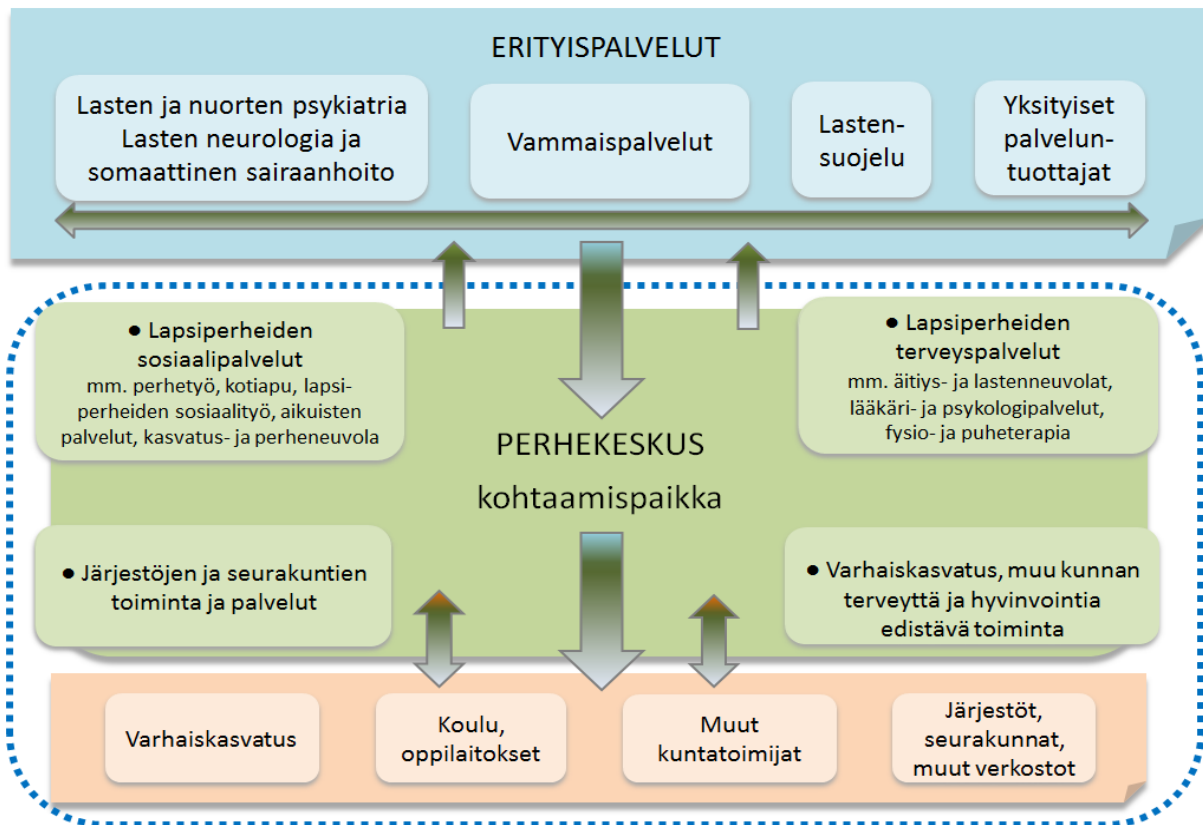
- yhdyskuntasuunnittelulla vaikutetaan mm. lasten kasvuympäristön turvallisuuteen,
- liikunta-, nuoriso, ja erilainen kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminta ovat osa lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä sekä osallistumista yhteisöissä
- varhaiskasvatus ja koulu muodostavat perheiden ja kodin ohella keskeisen huolenpidon, kasvun ja oppimisen yhteisön
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muut erilaiset palvelut tukevat lapsen, nuoren ja perheen arkea. Suunnitelma hyväksytään kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Suunnitelman ohjausvaikutusta korostaa se, että sen sisältö, kehittämistoimet ja voimavaraehdotukset on otettava huomioon laadittaessa kuntalain (L 365/1995) mukaista kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa eri vuosille. Suunnitelman tavoitteena on, että kunnan lasten hyvinvointiin liittyvä toiminta on tavoitteellista, suunnitelmallista sekä pitkäjänteistä, ja että se perustuu yhteistoimintaan ja kumppanuuteen. Suunnitelmassa päätöksentekijät määrittävät kunnan lapsi- ja lastensuojelupolitiikan keskeisen sisällön ja painopisteet sekä varaavat toiminnan ja sen kehittämisen edellyttämät voimavarat. Palvelujärjestelmästä vastaavat johtajat varmistavat lasten ja perheiden tarpeiden mukaisesti kehittyvän palveluvalikon ja palvelujen toimivuuden sekä huolehtivat riittävästä asiakastyön tukijärjestelmästä. Suunnitelma tukee käytännön asiakastyötä niin, että jokaisen lapsen palveluprosessia voidaan toteuttaa lapsen näkökulmasta ja hänen asiakassuunnitelmassaan määritellyllä tavalla. Suunnitelma on sekä strateginen että konkreettinen toimintaohjelma, joka sisältää kunnan arvopohjan ja tahtotilan (visio), konkreettiset tavoitteet ja niitä koskevat linjaukset ja painopisteet sekä kehittämisehdotukset eri vuosille. Ähtärin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sisältää suunnittelukaudelta seuraavat lastensuojelulain 12 §:n edellyttämät tiedot:

1)lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta 2) lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista 3) lastensuojelun tarpeesta kunnassa 4) lastensuojeluun varattavista voimavaroista 5) lastensuojelulain mukaisten tehtävien hoitamiseksi käytettävissä olevasta lastensuojelun palvelujärjestelmästä 6) yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä sekä 7) suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta.

Ähtärin kaupunki on laatinut hyvinvointisuunnitelman 2013-2020, liikuntastrategia on laadittu samoin vuosille 2013-2020 ja kulttuuristrategia on 2011-2020 aikavälille. Lisäksi on laadittu kaupunkistrategia vuonna 2017 ja elinvoimaohjelma vuosille 2016-2020. Lisäksi on tullut voimaan uusi varhaiskasvatussuunnitelma ja esi- ja perusopetuksen sekä lukio-opetuksen uudet opetussuunnitelmat vuosina 2015-2017.

Oheisessa kaaviossa on kuvattu palvelurakennetta Ähtärissä. Suunnitellun perhekeskuksen verkostoon kuuluvat lasten ja perheiden julkiset sosiaali-, terveys- ja kasvatusalan palvelut. Näitä ovat esimerkiksi äitiys- ja lastenneuvola, varhaiskasvatus, koulu, opiskeluhuolto, puhe- ja toimintaterapia,

lääkäri- ja psykologipalvelut, lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö sekä sosiaalityö. Järjestöjen ja seurakuntien toiminta ja palvelut täydentävät toimintaa.

2. Lasten ja nuorten kasvuolot

2.1. Väestötilanne ja toimintaympäristö

Ähtärin kaupungin asukasmäärä on vähentynyt tasaisesti vuosittain. Tilastokeskuksen mukaan vähenemistä tapahtuu tulevaisuudessa yhtä tasaisesti kuitenkin niin, että vanhusväestön määrä suhteessa nuoriin kasvaa.

Väestöennuste 2018- 2030

	2018	2022	2025	2030
väestö	5879	5645	5500	5288
-14	831	779	732	686
15-64	3237	2941	2776	2577
65-74	1046	1035	970	861
75-	765	890	1022	1164

2.2. Yhdyskuntasuunnittelu ja kiinteistöt

Laadukas elinympäristö voi monin tavoin edistää lasten ja nuorten hyvinvointia ja sillä on tärkeä rooli ennalta ehkäisevässä lasten suojelussa. Lasten ja nuorten toimintaympäristössä tärkeinä tekijöinä nähdään kannustus omaehtoiseen liikkumiseen, liikenneturvallisuus, lähiluonto, ystävien tapaamispaikat ja riittävät harrastusmahdollisuudet. Alueiden monipuolisuus, toimintamahdollisuudet, yhteisöllisyys ja sosiaalinen valvonta ovat keinoja turvallisuuden lisäämiseksi. Yhdyskuntasuunnittelussa ja kaavoituksessa tulee ottaa mahdollisimman hyvin huomioon eri ikäryhmien tarpeet. Lapsilta ja nuorilta voidaan kerätä tietoa heidän elinympäristöstään esimerkiksi reiteistä ja tärkeistä paikoista, jotka voidaan ottaa alueiden suunnittelussa huomioon. Kaava- ja muissa suunnitteluprosesseissa yhteistyö lasten ja nuorten parissa toimivien tahojen kanssa on tärkeää.

Ähtäriin on valmistunut vuoden 2018 lopulla uusi liikuntahalli. Lisäksi suunnitellaan muun muassa uimahallin remonttia ja uusi keilahalli valmistunee vuoden 2019 aikana. Samoin uusi päiväkotiki on avattu lokakuussa 2018.

2.3. Hyvinvoinnin indikaattorit

Keskeisten indikaattorien avulla saadaan tietoa hyvinvointi- ja terveyserojen ilmenemisestä kunnassa. Indikaattoreiden osoittama tieto auttaa löytämään kohderyhmiä ja painopistealueita sekä kohdentamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä oikealla tavalla.

Lasten – ja nuorten hyvinvointisuunnitelman kannalta tällaisia indikaattoreita ovat:

- Lasten pienituloisuusaste
- Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä
- Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 -vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 -vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä
- Kokee terveydentilansa keskitasoiseksi tai huonoksi (%), 8-9lk, lukio, ammattikoulu (kouluterveyskysely)
- Keskivaikea tai vaikea masentuneisuus (kouluterveyskysely)
- Tupakoi päivittäin (%) (kouluterveyskysely)
- Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa (%) (kouluterveyskysely)

Kouluterveyskysely 2017 yläkouluikäisiltä, lukiolaisilta ja ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevilta nuorilta kysyttiin *ahdistuneisuudesta*. Vastauksissa huomioitiin ne nuoret, jotka ovat kokeneet *kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kahden viime viikon aikana*. Ajoittaiset ahdistuksen tunteet ovat osa nuoren normaalia elämää. Läheiset ihmiset voivat tukea ahdistuksen tunteiden kanssa pärjäämistä ja nuoren selviytymistä iänmukaisista haasteista.

8.-9. luokkalaisista ähtäriläisnuorista 19.8% (koko maa 12.2%) vastasi kokeneensa kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kahden viime viikon aikana. Näistä vastaajista tyttöjen osuus oli 34%, (koko maa 18.4%) ja poikien osuus 4.8% (koko maa 5.8%). Ähtäriin lukiossa 1.-2. vuoden opiskelijoista 17% vastasi kokeneensa kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta viime aikoina (koko maa 12.7%). Lukiossa tyttöjen osuus oli 20% (koko maa 18%). Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista 1.-2. vuoden nuorista Ähtäriin ahdistuneisuutta koki 9.6% (koko maa 11%) nuorista ja näistä tyttöjen osuus oli 16.3% (koko maa 18.8%) ja poikien osuus 5.7% (koko maa 4.9%).

Lasten mielenterveyttä kysyttiin 4.-5. luokkaisilta lapsilta niin, että heitä pyydettiin arvioimaan kokevatko he olevansa *iloisia usein koulussa ja kotona*. Ähtärissä 4.-5. luokkalaisista 55.7%:lla oli usein iloinen olo koulussa ja kotona (koko maa 51.2%). Ähtäriläistyöistä näin vastasi 52.9% (koko maa 48.5%), ja -pojista 60% (koko maa 54%).

Ähtäriläisistä 8.-9.luokkalaisista nuorista oli kyselyn mukaan *kokeillut* ainakin kerran jotakin *laitonta huumetta* (marihuanaa, hasista, ekstaasia, Subutexia, heroiinia, kokaiinia, amfetamiinia, LSD:tä, gammaa tai muita vastaavia huumeita) 6,6% (koko maa 7,9%). Tytöistä oli ainakin kerran kokeillut 8,7% (koko maa 5,8%) ja pojista 4,7% (koko maa 9,9%). Ähtärin lukion 1.-2. vuoden opiskelijoista laittomia huumeita oli kokeillut ainakin kerran 8,7% (koko maa 11,8%). Tuloksia ei oltu tytöissä ja pojissa eritelty, oli vain yhteinen prosenttiosuus. Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoilla vastaava prosenttiosuus oli 15,7% (koko maa 20,9%). Tytöillä oli prosenttiosuus 19% (koko maa 21,7%) ja poikien oli 13,9% (koko maa 20,3%).

Ähtäriläisten nuorten *raittiutta* kuvaavat prosenttiosuudet tässä kyselyssä olivat seuraavat: 8.-9.luokkalaisista ei käytä alkoholi juomia 60% vastanneista (koko maa 61,7%). Tytöistä 50% ei käytä (koko maa 63,2 %) ja pojista 69% (koko maa 60,2%). Lukiolaisista vastanneista 25,5% ei käytä alkoholia (koko maa 34,8%). Ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista 18,1% ei käytä alkoholia (koko maa 26,4%), tytöistä 18,6% (koko maa 25,1%) ja pojista 18,1% (koko maa 27,3%).

Palveluista ja avunsaannista kysyttäessä 4.-5. luokkalaisista ähtäriläislapsista 42.6% (koko maa 49%) koki, että koulussa on mahdollisuus keskustella jonkun aikuisen kanssa mieltä painavista asioista: tytöt 50% (koko maa 52.7%), pojat 35.4% (koko maa 45.3%). 8.-9.luokkalaisista nuorista 18.7% (koko maa 19.2%) koki, että koulussa on olemassa aikuinen, jonka kanssa on tarvittaessa mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista. Tytöistä 20.5% (koko maa 20.8%) ja pojista 17.1% (koko maa 17.3%) koki koulussa keskustelun mahdolliseksi. Lukion 1.-2. vuoden opiskelijoista 6.7% (koko maa 9.4%) ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista Ähtärissä 8.3% (koko maa 10%) koki, että koulussa on mahdollisuus keskustella jonkun aikuisen kanssa mieltä painavista asioista.

Lapsiperheiden hyvinvointi-indikaattori tuloksista voidaan nostaa esiin Ähtärin osalta muutamia asioita, jotka näkyvät osittain myös kouluterveyskyselyn tuloksissa. Yläkouluikäiset kokevat oman terveytensä keskikertaisena tai huonona useammin kuin vertailukuntien nuoret. Samoin tupakointi ja päihteiden käyttö on yleisempää Ähtärin nuorten keskuudessa. Ohessa alueen hyvinvointi-indikaattorien tuloksia.

1. Väestö ja elinolot
2. Kasvuympäristö
3. Lapsen ja nuoren terveys ja kehitys
4. Lapsiperheiden vanhemmat
5. Lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu

		Lähde	Vuosi	EP	Koko maa	Alavus	Kuortane	Soini	Ähtäri
1.1. Väestörakenne	1.1.1. Väestö	Sotkanet	2017	190910	5 513130	11713	3637	2114	5906
	1.1.1.1 0- 15-vuotiaat	Sotkanet	2017	34548	948404	2128	584	367	927
	1.1.1.2 16- 24-vuotiaat	Sotkanet	2017	18761	565827	1107	293	181	432
	1.1.1.3 yli 24-vuotiaat	Sotkanet	2017	137601	3998899	8478	2760	1566	1547
	1.1.2. Väestöennuste (vuoteen 2040)	Sotkanet	2015	192434	5 861491	10343	2861	1848	4934
	1.1.2.1 0- 15-vuotiaiden määrän ennuste (vuoteen 2040)	Sotkanet	2015	33038	926193	1843	439	371	694
	1.1.3. Syntyneiden lukumäärä	Sotkanet	2016	1907	52814	107	26	22	53
1.2. Työllisyys	1.2.1. Nuorisotyöttömyys, % 18- 24 -vuotiaasta työvoimasta	Sotkanet	2017	14,1	14,4	16,2	12,7	14,1	16,8
				Etelä-Pohjanmaa	Koko maa	Alavus	Kuortane	Soini	Ähtäri
	1.2.3. Toinen vanhemmista ollut työttömänä viim. vuoden aikana (peruskoulun 8. ja 9. lk), % vast.	Koulutk.	2017	30,4	31,2	32,4	25,3	21,5	37,1
1.3. Toimeentulo	1.3.1. Toimeentulotukea saaneet lapsiasuntokunnat, % lapsiperheistä	Sotkanet	2016	8,2	9,1	10,6	5,6	6,2	8,7
	1.3.3. Lasten kotihoidontukea saaneet perheet kunnassa	Sotkanet	2017	3583	101100	219	47	43	100
	1.3.5. Montako lasta asuu pienituloisessa perheessä: lasten pienituloisuusaste, % alle 18-v.	Sotkanet	2016	12,0	11,7	15,6	9,3	19,2	14,6
1.4. Perhetyyppi	1.4.1. Lapsiperheet: lkm	Sotkanet	2017	19616	566242	1116	349	189	515
	1.4.2. Yksinhuoltajaperheet: lkm	Sotkanet	2017	3526	124580	179	46	23	103
1.5. Koulutus	1.5.1. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 -vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	Sotkanet	2016	5,8	8,3	6,8	4,2	6,6	7,9
1.6. Muuttaminen	1.6.1. Kuntien välinen muutto- liikenne, nettomuutto / 1000 asukasta	Sotkanet	2017	-4,5	-	-14,6	-7,4	-28,8	-8,1
2.1. Lähiympäristön viihtyisyys	2.1.1. Todennäköisyys, että asuu samassa kunnassa tulevaisuudessa (Todennäköisesti kyllä %)	Barometri	2013			98,1			
2.2. Lähi- ja arki ympäristön turvallisuus	2.2.1. Kokemuksellisuus lasten turvalliseen asuinympäristöön	Barometri	2013						
	2.2.2. Kokenut fyysistä uhkaa viimeisen vuoden aikana, % vastanneista (peruskoulun 8. ja 9. lk)	Koulutk.	2015	-	20,3	-			

	2.2.3. Koulukiusattuina vähintään kerran viikossa, % vastanneista (pk 8. ja 9. lk)	Koulutk.	2017	5,7	5,8	2,3	12,5	3	5,4
	2.2.4. Lapsiin kohdistuvat seksuaaliset hyväksikäytöt (uhri alle 15 -vuotias)	Tilastok.	2011	31		2			
	2.2.5. Todennäköisesti yhteiskuntamme on tulevaisuudessa turvallinen (Todennäköisesti kyllä %)	Barometri	2013			21,2			
2.3. Asuminen	2.3.1. Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista	Sotkanet	2017	26,7	29,8	32,5	27,2	39,9	29,7
	2.3.2. Tyytyväisyys asumuotoon (tyytyväinen %)	Barometri	2013			94,4			
3.1. Yleinen hyvinvointi	3.1.1. Vanhemman arvio lapsen hyvinvoinnista	Barometri	2013						
		Lähde	Vuosi	Etelä-Pohjanmaa	Koko maa	Alavus	Kuortane	Soini	Ähtäri
3.2. Sairastavuus	3.2.1. Koettu terveydentila: Pitää terveydentilansa keskinkertaisena tai huonona %-osuus vastann. (peruskoulun 8. ja 9.lk)	Koulutk.	2017	17,7	18,8	15	19,5	13,6	30,8
	3.2.3Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit	Sotkanet	2017	9051	258853	235	21	15	135
	-lastenpsykiatria (0-12v)		2017	8927	354287	228	130	62	104
	-nuorisopsykiatria (13-17v)								
3.3. Ylipainoisuus	3.3.1. Niiden lasten %-osuus, joilla on ylipainoa (peruskoulun 8. ja 9. lk)	Koulutk.	2017	22,2	18,9	25,5	21,7	14,8	22,2
3.4. Unirytmii	3.4.1. Nukkuu arkisin alle 8h, % vastanneista (peruskoulun 8. ja 9. lk)	Koulutk.	2017	36,2	33,9	32,6	19,3	28,8	28,6
3.5 Seksuaaliterveys	3.5.1. Raskaudenkeskeytykset 15-49v naiset	Sotkanet	2017	264	9358	18			9
3.6. Harrastuneisuus	3.6.1. Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajallaan korkeintaan 1h viikossa (pk 8. ja 9. lk)	Koulutk.	2017	26	23,7	28,4	29,5	18,2	34,8
3.7. Päihteiden käyttö	3.7.1. Tupakoi päivittäin, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista	Sotkanet/koulutk	2017	8,5	6,9	7	6,9	6,1	10,9
	3.7.2. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista	Sotkanet	2017	11	10,2	8,3	4,6	7,7	10,1
	3.7.3. Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista	Sotkanet	2017	5,2	7,9	3,3	2,3	3,1	6,6
3.8. Läheiset ihmissuhteet	3.8.1. Vanhemmat eivät aina tiedä viikonloppuiltojen vietto-paikkaa, % vastanneista (pk 8. ja 9. lk)	Koulutk.	2011	30	34	23			
	3.8.2 Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista	Sotkanet/koulutk	2017	7,8	8,5	5,6	8	6,1	8,7

3.9. Rikollisesti oireilevat	3.9.1. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt henkilöt (15-20-vuotiaat) 3.9.2. Nuori tehnyt toistuvasti rikkeitä tai rikoksia viim. vuoden aikana, % vastan. (pk 8. ja 9. lk)	Tilastok.	2017	3115	75239	258	50	15	71
		Koulutk.	2015		14,9				
4.1. Osallisuus	4.1.1. Vanhemmilla on riittävästi vaikutuskanavia päätöksentekoon (tarua vastanneiden osuus)	Barometri	2013			71,6			
4.2. Huolenaiheet	4.2.1. Kolme eniten huolta tuottavaa asiaa tällä hetkellä	Barometri	2013						
4.3. Onnellisuus	4.3.1. Kolme eniten iloa tuottavaa asiaa perheessä tällä hetkellä	Barometri	2013						
		Lähde	Vuosi	Etelä-Pohjanmaa	Koko maa	Alavus	Kuortane	Soini	Ähtäri
5.1. Lastensuojeluilmoitukset	5.1.1. Lastensuojeluilmoitusten määrä	Sotkanet	2017	4075	136368	299	52	44	99
5.2. Tarpeen selvitys	5.2.1. Lastensuojelutarpeen selvitysten määrä (alkaa vuodesta 2008)	Kunta	2012			55			
5.3. Avohuolto	5.3.1. Lastensuojelun avohuollon asiakkaat vuoden aikana, 0-17 -vuotiaita	Sotkanet	2017	1504	46809	122	28	14	58
5.4. Sijaishuolto	5.4.1. Kodin ulkopuolelle sijoitetut, 0-17v	Sotkanet	2017	470	15273	33	6		11
	5.4.2. Huostassa vuoden aikana olleet 0-17 -vuotiaat	Sotkanet	2017	326	10526	27			7

3. Lasten ja nuorten palvelut Ähtärissä

3.1. Sivistystoimi

3.1.1. Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus on osa Ähtärin kaupungin sivistystoimea. Varhaiskasvatusta tarjotaan perhepäivähoitona, ryhmäperhepäiväkodissa ja päiväkodeissa. Esiopetusta järjestetään Ollinkulman päiväkodissa ja Myllymäen koululla.

Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetusta ja hoitoa, jota ohjaa Ähtärin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma ja valtakunnallinen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016-asiakirja. Jokaiselle lapselle laaditaan henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma, jonka lähtökohtana ovat lapsen etu ja tarpeet. Suunnitelmaan kirjataan lapsen mahdollinen kehityksen ja oppimisen tuki ja sen toteuttaminen. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti.

Ähtärin varhaiskasvatuksessa tehdään monialaista yhteistyötä mm. neuvolan, perhetyön, lastensuojelun ja erityispalveluiden työntekijöiden kanssa. Iso Vekara-työryhmän tehtävänä on suunnitella, arvioida ja kehittää monialaista yhteistyötä. Mini Vekara-työryhmät kokoontuvat syksyllä ja keväällä varhaiskasvatusyksiköissä suunnittelemaan ja arvioimaan yksittäiselle lapselle annettavaa tukea.

Lapsen kehityksen ja oppimisen polun turvaamiseksi on sovittu siirto- ja nivelvaiheen käytännöt varhaiskasvatuksesta toiseen, varhaiskasvatuksesta esiopetukseen sekä esiopetuksesta kouluun.

3.1.2. Perusopetus ja toisen asteen opetuksen palvelut

Ähtärissä perusopetusta annetaan vuosiluokille 1-6 Otsonkoululla ja Myllymäen koululla, ja Ähtärin yhteiskoululla vuosiluokille 7-9. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden ja se on maksutonta. Opetuksen lisäksi oppikirjat ja muu oppimateriaalit sekä työvälineet ja aineet ovat maksuttomia. Oppilaalla on lisäksi oikeus saada jokaisena koulun työpäivänä maksuton, täysipainoinen ateria sekä tietyin edellytyksin maksuton koulukuljetus. Oppilaan kuuluu saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä opiskeluhoito.

Perusopetuksen uudistettu opetussuunnitelma on otettu käyttöön vuosiluokkien 1–6 osalta 1.8.2016. Vuosiluokkien 7–9 osalta uuden opetussuunnitelman käyttöönotto tapahtuu oppi- ja valinnaisaineitten sekä tuntijaon osalta porrastetusti vuosina 2017, 2018 ja 2019.

Oppilasmäärä 0-9 -luokilla on tällä hetkellä noin 620 oppilasta. Vuoteen 2025 tehdyn ennusteen mukaan oppilasmäärä laskee alle 500 oppilaaseen.

Lukio toimii paikkakunnan ylioppilastutkintoon johtavana, hyvät taitotiedot opiskelijoilleen antavana laaja-alaisena yleislukiona, joka mahdollistaa toisen asteen opinnot omalla paikkakunnalla. Lukio yleislukiona valmentaa jatko-opintoihin yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa, kannustaa ja tarjoaa välineet nuoren kaikinpuoliseen kehittymiseen ja kypsymiseen.

Ammatillista toisen asteen koulutusta tarjoaa Sedu (Seinäjoen ammattikorkeakoulu) muun muassa autoalan, matkailun, ravintoalan, sosiaali- ja terveystieteiden, puualan ja metsäalan kokonaisuuksiin. Ähtärin yksiköissä opiskelee noin 300 nuorta ammattiin. Lisäksi Ähtärin yksikössä voi opiskella ammatilliseen koulutukseen valmistavassa (VALMA) koulutuksessa. Sedu tarjoaa monenlaisia opiskelija-huollon palveluita nuorille.

Vapaan sivistystyön osalta Lakeudenportin kansalaisopiston ylläpitäjä on Alavuden kaupunki. Muut opiston toimialueen kunnat ovat Ähtärin kaupunki ja Kuortaneen kunta. Kansalaisopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka tarjoaa alueensa asukkaille mahdollisuuden omaehtoiseen opiskeluun, itsensä kehittämiseen ja kansalaisvalmiuksien lisäämiseen. Opisto tarjoaa vuosittain noin 600 eri koulutustilaisuutta ja noin 13 000 opetustuntia toiminta-alueensa asukkaille.

Opiston arvoja ovat asiakaslähtöisyys, yhteistyö, sosiaalisuus ja elinikäinen oppiminen. Opinto-ohjelmasta löytyy muun muassa kädentaitoja, liikuntaa, kieliä, musiikkia ja muita taiteita, yleisluentoja sekä avointa korkeakouluopetusta. Kurssien lisäksi Lakeudenportin kansalaisopisto antaa kuvataiteen perusopetusta ja tarjoaa koko toiminta-alueella ohjelma-apua erilaisiin tapahtumiin ja juhliin. Kaikkiin opiston opinto-ohjelmassa oleviin opetusryhmiin voivat osallistua myös alle 16-vuotiaat. Eri-tyisesti nuorten suosimia ryhmiä ovat soitinmusiikin yksilöopetus, taiteen perusopetuksen kuvataiteiden koulut sekä erilaiset tanssiryhmät.

Merikanto-opisto tarjoaa opetusta musiikin ja tanssin parissa. Heillä on tarjonnassa vauvamuskarit, soitto-opetus sekä tanssin opetus. Merikanto-opiston pääpaikka on Virroilla.

Opiskeluhoolto

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä.

- sisältää koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukaisen opiskeluhoillon sekä opiskeluhoillon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut
- toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystieteiden monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa

Oppimisen tuki

Ähtärissä noudatetaan kolmiportaisen tuen mallia opiskelun ja koulunkäynnin tukemisessa. Uudistetun perusopetuslain mukaan jokaisella oppilaalla on oikeus saada oppimiseensa riittävää tukea. Tuen tarve voi vaihdella tilapäisestä jatkuvaan, vähäisestä vahvempaan tai yhden tukimuodon tarpeesta useamman tukimuodon tarpeeseen. Opetukseen osallistuvalla on oikeus saada riittävää tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Tukimuotoja käytetään sekä yksittäin että yhdessä toisiaan täydentävinä. Tukea annetaan niin kauan ja sen tasoisena kuin se on tarpeellista.

- Yleinen tuki on kaikille suunnattua, tilapäistä tukea ja arviointi tapahtuu yleisopetuksen opetussuunnitelman mukaan.
- Tehostettu tuki on voimakkaampaa, säännöllistä tukea ja oppilas tarvitsee useita tukimuotoja yhtä aikaa. Oppilaalle tulee laatia oppimissuunnitelma ja arviointi tapahtuvat yleisopetuksen opetussuunnitelman mukaan.
- Erityistä tukea voi saada silloin, kun oppilas ei voi saavuttaa opetussuunnitelmassa asetettuja tavoitteita muilla tukitoimilla. Oppilaalle laaditaan HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma) ja arviointi perustuu henkilökohtaisen opetussuunnitelmaan.

Ähtärissä erityisopettajat työskentelevät mm. luokissa samanaikaisopettajina, järjestävät erityisopetuksen tukitunteja, ohjaavat joustavia pienopetusryhmiä ja toimivat yhteistyössä huoltajien, opettajien ja koulunkäynninohjaajien kanssa. Oppimisen tuki perustuu vahvaan integraatiomalliin eli oppilaat opiskelevat omien ikätovereidensä kanssa huolimatta oppimisen haasteista. Ähtärissä toimii vain yksi pienluokka, jossa opetusta annetaan pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille sekä toiminta-alueittain opiskeleville oppilaille.

3.1.2. Nuorisotoimi ja kulttuuritoimi sekä liikuntatoimi

Ähtärin nuorisotoimi tukee nuoria arjessa ja eri elämän tilanteissa. Ennalta ehkäisevä työ on tärkeä nuorta tukeva toimintamuoto. Nuorten ääni pääsee kuuluville kaupungin nuorisovaltuustossa, jonka edustaja ovat mukana aktiivisesti myös lautakuntatyössä.

Nuorisotoimi järjestää erilaista toimintaa ja aktiviteetteja. Toiminnan sydän on Pirkanlinnan nuorisotiloissa, jossa voi harrastaa, opiskella ja hengaila yhdessä muiden nuorten kanssa. Pirkanlinnan läheisyyteen on noussut upea liikuntahalli, joka monipuolisine liikuntamahdollisuuksineen kannustaa nuoria liikkumaan. Nuorille järjestetään myös retkiä ja leiritöitä. Yhteistyötä tehdään muun muassa seurakunnan, järjestöjen ja ympäryskuntien nuorisotoimien kanssa.

Kirjastoimen lisää osallistumismahdollisuuksia kulttuurin saralla. Kirjaston puitteissa järjestetään erilaisia tapahtumia ja koulut toimivat tiiviissä yhteistyössä kirjaston kanssa. Vuoden 2019 aikana järjestetään muun muassa Pandacon-tapahtuma. Viikoittain on myös kulttuurikierroksia vaihtuvin teemoin askartelun, musiikin, liikunnan jne. tiimoilla.

Nuorisotoimen palvelumuotoina on muun muassa nuorisotilatoiminta, tilaisuudet, retket ja erilaiset matkat. Lisäksi järjestetään kesäleirejä yhteistyössä kaupungin kanssa. Kesätöiden organisoitiin osallistutaan monin eri tavoin. Muita toimintamuotoja ovat:

- nuorten työvalmennus yhteistyössä Etsivän nuorisotyön kanssa
- koulutukset
- teemakerhotoiminta
- avustukset, nuorisopalkinto
- Ohjaamo-toiminta, Etsivän nuorisotyön ja Ohjaamo-toimintaa yhteistyössä KuusSoten kanssa.

Ähtäri tarjoaa monipuoliset liikuntapaikat ja liikkumismahdollisuudet kaiken ikäisille ja kaiken tasoisille liikkujille. Palvelumuotoina muun muassa:

- maksuton kaupungin liikuntatilojen käyttö seuroille/ryhmille, joiden jäsenistä 2/3 on alle 18-vuotiaita.
- liikuntatilat: liikuntahalli, koulujen salit, Ähtäri-halli, Pirkanlinnan tanssisali, Mustikkavuoren saunat
- liikuntapaikat: urheilukenttä, parkour-rata ja monitoimikenttä Rantapuistossa, Mustikkavuoren liikuntakeskus, ulkojääkaukalot, leikkikentät, pururadat, hiihtoladut ja kylpylä
- avustukset ja yhteistyö järjestöjen kanssa tapahtumien järjestämisessä

3.1.3. Seurakunnan ja järjestöjen palvelut

Ähtärin seurakunta tarjoaa lapsiperheille päiväkerhoja, perheille suunnattua toimintaa ja tapahtumia. Alakouluikäisille tarjotaan monipuolista kerhotoimintaa sekä leiri- ja retkitoimintaa niin lapsille kuin heidän perheilleen.

Yläkouluikäisille ja toisen asteen opiskelijoille on säännöllisesti kokoontuvan ryhmätoiminnan lisäksi tarjolla avoimien ovien iltoja sekä erilaisia teemailtoja, retkiä ja leirejä.

Ajankohtaiset tiedot ahtarinseurakunta.fi

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL) on kansalaisjärjestö, jonka tarkoituksena on alueellaan edistää lapsen oikeutta hyvään ja onnelliseen lapsuuteen sekä turvata yhteiskuntamme tulevaisuutta. Yhdistys seuraa aktiivisesti lasten ja lapsiperheiden asemaa Ähtärin kaupungin tiukassa taloustilanteessa.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton keskeiset arvot ovat: lapsen ja lapsuuden arvostus, yhteisvastuu, inhimillisuus, suvaitsevaisuus ja ilo. Mannerheimin Lastensuojeluliiton toiminnan päämäärät ovat:

- Lapsi on osallinen ja näkyvä yhteiskunnan jäsen
- Jokaisella lapsella on hyvä ja onnellinen asuinympäristö
- Lapsen perheyhteisö on kannustava ja turvallinen
- Vanhemmuuden ja kasvatustyön arvostus ja tuki
- Vapaaehtoistyö, toisen auttaminen, välittäminen ja yhteisen vastuun kantaminen ovat yhteiskunnan näkyviä arvoja

Mannerheimin Lastensuojeluliiton toimintaperiaatteet ovat mm. lapsen näkökulman huomioon ottaminen, vapaaehtoisten ja ammattilaisten kumppanuus, tekemisen riemu, avoimuus, yhteistyöhakuisuus, näkyvyys, riippumattomuus sekä hyvä talouden hoito.

Paikallisyhdistys on pyrkinyt järjestämään lapsiperheille palveluja ja tarjoaa niille harrastus- ja virkistysmahdollisuuksia ja tukee vanhempia kasvatustehtävässään. Yhdistys pyrkii edistämään nuorten elämänhallintaa ja ehkäisemään syrjäytymistä. Yhdistys pyrkii toimimaan muillakin vastaavilla tavoilla lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyväksi yhteistyössä viranomaisten ja toisten yhdistysten kanssa.

Paikallisyhdistyksen keskeisiä toimintamuotoja ovat mm. perhekahvila-, muskari- ja vauvajumppatoiminta, vanhempainneuvonta, tapahtuminen järjestäminen (discot ja konsertit eri ikäisille lapsille ja nuorille, kirpputorit, Megavappurieha, luennot) sekä turvavälinevuokraus.

Ähtärissä toimii parikymmentä liikunta-alan yhdistystä. Suurimpien joukossa ovat Ähtärin Urheilijat, jonka jaostojen lajeja ovat frisbeegolf, hiihto, pesäpallo, suunnistus ja yleisurheilu. Jääkiekkoa ja jalkapalloa pyörittävä Ähtärin Kiekko-Haukat sekä Ähtärin Voimistelijat. Muita järjestöjä ovat Ähtärin Golf, Jushinkan, Ähtärin maastoratsastus, Ähtärin Seudun Ampujat, Ähtärin Urheiluautoilijat, Peränteen metsästys- ja Ampumaseura, Suomenselän Samoilijat, Ähtärin Seudun Tikka, Voimistelu- ja Urheiluseura Inhan Taimi, Suomenselän Moottorikelkkailijat, Suomenselän Satanen, Ähtärin Bridgerho, Ähtärin Urheilukalastajat, Voimistelu- ja Urheiluseura Ähtärin Valpas, Ähtärin Sukeltajat ja Ähtärin juniorihiihdon tuki.

Juniorityö on isossa roolissa lähes kaikissa urheiluseuroissa. Seuroihin koulutetaan tätä työtä tekemään ohjaajia ja valmentajia alueellisten ja valtakunnallisten kattojärjestöjen kautta. Seurat järjestävät oman lajin ohjattua harjoittelua useamman kerran viikossa. Seurojen välisessä yhteistyössä on tulevaisuudessa kehittämistä mm lasten urheilun monipuolistamisen saralla. Seurojen jäsenet osallistuvat lajinsa kilpaluihin ja seurat järjestävät paikkakunnalla liikuntatapahtumia ja urheilukilpailuja.

3.2. Sosiaali- ja terveystalvet

3.2.1. Perhepalvelut

Neurolat sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuolto

Vuonna 2011 astui voimaan uusi valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011). Asetuksen tavoitteena on varmistaa lasta odottavien naisten ja perheiden sekä alle kouluikäisten lasten, oppilaiden ja heidän perheidensä sekä opiskelijoiden terveysneuvonta.

Alueemme äitiys- ja perhesuunnitteluneurolat, lastenneurolat sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuolto toteuttavat asetuksen mukaisesti sekä määräaikaistarkastuksia että laajennettuja tarkastuksia. Määräaikaisissa ja laajennetuissa tarkastuksissa tavoitteena on lasten ja perheen hyvinvoinnin tukeminen sekä mahdollisten ongelmien varhainen tunnistaminen ja tarvittavan avun järjestäminen oikea aikaisesti.

Laajoilla terveystarkastuksilla tarkoitetaan lastenneurolassa (4 kk, 18 kk, 4v) sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa (1 lk, 5lk, 8lk) terveystarkastusta, johon osallistuvat lapsi ja vanhemmat. Äitiysneuvolan laajennettuun tarkastukseen (rvk 13- 18) kutsutaan mukaan odottavan äidin puoliso. Laajoissa terveystarkastuksissa laajennetaan näkökulmaa yksilöstä koko perheeseen ja kotiin, lapsen tärkeimpään kehitysympäristöön. Opiskeluterveydenhuollossa määräaikainen terveystarkastus

tehdään ensimmäisenä lukuvuotena terveydenhoitajan toimesta ja lääkärin tarkastus joko ensimmäisenä tai toisena lukuvuotena.

Ennaltaehkäisevä perhepalvelu

Kuusiokuntien ja Kuusiolinna Terveys Oy:n välinen yhteinen sopimus vuoden 2016 alusta alkaen mahdollistaa kuntalaisille uusia ja ainutlaatuisia ennaltaehkäiseviä peruspalvelumuotoja, jotka aikaisemmin ovat olleet kuntien viranomaistyön päätettävissä. Soinin alue liittyi mukaan vuoden 2017 alusta alkaen.

Ennaltaehkäisevä lastensuojelutyö on laaja-alainen yhteiskunnallinen tehtävä, jonka tavoitteena on koko lapsiväestön hyvinvoinnin turvaaminen. Sen avulla etsitään kaikille lapsille ja perheille tarkoitettuja ennaltaehkäisevästi hyvinvointia edistäviä tuen ja palvelujen muotoja sekä erityisiä joko tietyille lapsiryhmälle tai tiettyihin elämäntilanteisiin liittyviä palveluita.

Kuusiolinna Terveys mahdollistaa kynnyksettömänä palveluna ennaltaehkäiseviä perhepalveluita, jossa tarkoituksena on mahdollisimman varhaisessa vaiheessa auttaa, tukea ja ohjata lapsiperheitä arjen sujumuudessa, vanhemmuudessa, lasten huolenpidossa sekä luoda mahdollisuus vertais-tuelle.

Ennaltaehkäisevään peruspalveluihimme kuuluu mm. vauvalahja, vauvaperhetyö, yksilöohjaus, lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö/perheohjaus, perhekuntoutus, tukiperhe- ja tukihenkilötoiminta, erilaiset ryhmätoiminnot sekä räätälöidysti suunnatut tukitoimenpiteet.

Työskentelemme yhdessä perheiden kanssa ja toimimme eri tahojen kanssa yhteistyössä, kuten mm. neuvolat, varhaiskasvatus, koulut, nuorisotoimi, ammatilliset oppilaitokset, seurakunnat ja järjestöt. Tarjoamme vanhempien luvalla apua ja tukea erilaisiin tilanteisiin yhteistoimijoiden kesken.

Ennaltaehkäisevä perhepalvelu on aina suunnitelmallista ja tavoitteellista ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan työn edetessä.

Ennaltaehkäisevän perhepalvelun perhetyötä eri muodoissa toteutetaan pääasiassa perheen kotona. Kodinhoitajan / Perhetyöntekijän työkuviin kuuluvat lasten hoidon ja kasvatuksen ohjaamista, kodin arjen ja arkirutiinien hallintaa, perheen toimintakyvyn vahvistamista, sosiaalisten verkostojen laajentamista, vanhemmuudessa tukemista tai lapselle järjestettävää lapsen hyvinvointia tukevaa toimintaa.

Lapsiperheiden kotiapu

Kuusiolinna Terveys on tarjonnut ennaltaehkäisevänä peruspalveluna lapsiperheiden kotiapua kolmiportaisena mallina vuoden 2016 alusta alkaen 1) vauvalahja 2) varhaisen tuen kotiapu ja 3) maksullinen kotiapu. Kotiavun tavoitteena on vanhemmuuden ja arjessa selviytymisen tukeminen. Lapsiperheiden kotiavusta vastaa kaksi perhetyöntekijää ja tarvittaessa määräaikaisten kodinhoitajien, joita tällä hetkellä yksi. Perhetyöntekijä/kodinhoitaja voi avustaa perhettä lastenhoidossa, kodin siivouksessa, ruoanlaitossa, pyykkihuollossa ja muussa kodinhuollossa sekä neuvoa ja ohjata perhettä arjen asioissa ja lasten kasvatukseen liittyvissä kysymyksissä.

1. Vauvalahja on kaikille synnyttäjäperheille suunnattu 8 tunnin kotiapu vuoden sisällä lapsen syntymästä toteutettavaksi.
2. Varhaisen tuen kotiapu on peruspalveluna tarjottava tukimuoto, silloin kun perheessä on kuormittava tilanne. Aloite perheen tarvitsemasta varhaisen tuen palvelusta tulee perheeltä itseltään tai verkostolta perheen luvalla, jossa tehdään kartoitusta tuen määrästä ja sisällöstä.

Tarvittaessa sovitaan yhteistoimijaneuvottelu, jos perheellä useita palvelumuotoja. Palvelu on perheelle maksuton. Varhaisen tuen kotiapu sisältää siivousta, ruoanlaittoa, pyykkihuoltoa, asioiden hoitamista asiakkaan rinnalla, lasten hoitoa jne.

3. Maksullinen kotiapu on tarkoitettu lapsiperheille, joissa on ainakin yksi alle kouluikäinen lapsi ja joissa toinen vanhemmista on kotona. Maksu on 12 e/t.

Vauvaperhetyö

Vauvaperheohjaaja tarjoaa apua lapsiperheiden arjen haasteisiin mm. tukemalla ja ohjaamalla lasten kasvatuksessa ja hoidossa, päivärytmin selkiintymisessä, unikouluasioissa sekä vanhemmuuden voimavarojen lisäämisessä ja perheen kriisitilanteissa. Vauvaperheohjaaja työskentelee tiiviisti äitiys- ja lastenneuvoloiden kanssa.

Lisäksi vauvaperhetyö vastaa vauvakahvilatoiminnan järjestämisestä. Vauvakahvilatoiminta on tarkoitettu alle 1,5 vuotiaille vauvoille vanhempineen. Vauvakahvilassa keskustellaan vapaamuotoisesti vauvaperheen elämään liittyvistä ja liittymättömistä asioista. Lisäksi pureudutaan leikin maailmaan.

Vauvaperheohjaajaan yhteys joko suoraan tai neuvoloiden kautta.

Perhetyö/perheohjaus

Perhetyö on asiakkaan ja hänen perheensä hyvinvoinnin tukemista. Tarkoituksena on perheen voimavarojen vahvistaminen ja vuorovaikutuksen parantaminen rinnalla tukien. Näiden osa-alueiden vahvistaminen rakentaa kokonaisvaltaisesti perheen elämönhallintaa. Perhetyö/-ohjaus on menetelmälähtöistä, jossa työvälineinä käytetään erilaisia kortteja, suunnitelmia, hahmotelmia, asteikkoja jne. perheen tilanteen hahmottamiseksi ja tueksi riittävälle muutokselle.

Perhetyö on luonteeltaan kokonaisvaltaista, suunnitelmallista ja pitkäjänteistä.

Perhekuntoutus

Perhekuntoutus on tiivistä tukemista perheen arjessa. Perhekuntoutus on arvioivaa ja mahdollistavaa muutostyöhön. Perhekuntoutusta voidaan toteuttaa ennaltaehkäisevästi peruspalveluna tai sosiaali- ja lastensuojelulain mukaisesti tehostettuna. Perhekuntoutuksen työvälineenä käytetään perhearviointia.

Yksilöohjaus

Lapsen/nuoren yksilöohjaus koostuu yksittäisestä tuen tarpeesta mm. tunne-elämän osa-alueiden vahvistamisesta, koulutehtävien tukemisessa, harrastusten tukemisessa ja sosiaalisen verkoston vahvistamisessa.

Tukiperhe- ja sijaisperheverkko

Tukiperhe on perhe, jossa lapsi käy säännöllisesti ja sovitusti. Tukiperhettä tarvitaan monenlaisille lapsille ja erilaisissa elämäntilanteissa oleville lapsille, joten erilaisia tukiperheitäkin tarvitaan. Tukiperhe voi olla lapseton pariskunta, jo aikuiseksi omat lapsensa kasvattanut "varamummola" tai yksinasuvan aikuisen perhe, jolla on resursseja ja halua tarjota huolenpitoa ja turvaa lapsille. Tukiperhe voi olla myös kahden vanhemman lapsiperhe tai yksinhuoltajaperhe.

Sijaisperhe /Perhehoidolla tarkoitetaan hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona (perhehoitolaki 3 §). Lasten ja nuorten perhehoitajia kutsutaan myös sijaisvanhemmiksi. (Perhehoitolaki 3 §, Finlex).

Perhehoidon tavoitteena on antaa perhehoidossa olevalle lapselle mahdollisuus kodinomaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä edistää hänen perusturvallisuuttaan ja sosiaalista kehitystään. (Perhehoitolaki 1 §, Finlex).

Perhehoitoa voidaan käyttää huostaanotettujen ja kiireellisesti sijoitettujen lasten hoidon ja huolenpidon järjestämiseksi tai kun lapsi sijoitetaan avohuollon tukitoimena. Perhehoitoa toteutetaan myös lastensuojelulain mukaisena jälkihuoltona.

Kuusiolinna Terveys järjestää säännöllisesti vertaistuki-, täydennyskoulutus- ja virkistysiltoja oman alueemme tuki- ja sijaisperheille kuukausittain. Lisäksi mahdollistetaan ohjauskeskustelut tukiperheitten ja sijaisperheitten kanssa. Tuki- ja sijaisperheverkostoa koordinoi perhepalveluiden palveluvastaava.

Ryhmätoiminnot / Rääätälöidyt peruspalvelut

Ennaltaehkäisevä perhepalvelu tarjoaa innovatiivista apua ja tukea yksilöllisesti ja asiakasperhelähtöisesti rääätälöiden tukipalveluita. Näistä suunnitelma laaditaan aina perheen ja yhteistoimijoiden kanssa.

Perhearviointi

Perhearviointi on osa työtämme ja tarjoaa järjestelmällisen havainnoinnin, kuvailun ja arvioinnin mallin ja rakenteen, jonka avulla työntekijä voi oppia perheen kanssa käymistään keskusteluista ja perheen keskinäisen vuorovaikutuksen tarkastelusta. Se tarjoaa myös joukon menetelmiä, jotka auttavat perhearviointia suorittavaa työntekijää edistämään perheen keskinäistä vuorovaikutusta.

Arviointimenetelmän avulla perheen toimintakykyä, vahvuuksia ja vaikeuksia voidaan kuvata yksityiskohtaisesti ja suhteellisen objektiivisesti havainnoiden. Perheterapian kentästä nouseva perhearviointi pyrkii arvioimaan niin perhettä kokonaisuutena kuin sen jäsenten keskinäisiä suhteita.

Perheen toimintaa arvioitaessa ja tukitoimia suunniteltaessa tulee ottaa huomioon myös ne perheen ulkopuolelta tulevat tekijät, jotka haittaavat perheenjäsenten kykyä vastata lasten tarpeisiin.

Perheen toimintakyvyn, vahvuuksien ja vaikeuksien arviointi voi auttaa seuraavissa haasteissa:

- Kun suunnitellaan lapsen ja perheen mahdollisesti tarvitsemia palveluja, tukitoimia tai interventioita
- Kun arvioidaan ja mitataan perhetyöstä seuraavia muutoksia
- Kun suoritetaan tutkimusta perhe-elämän ja perhesuhteiden alueella esim. parisuhdetyökentelystä.

Asiantuntija- ja terapiapalvelut sekä perheneuvonta (Osviitta)

Osviitta on moniammatillinen työryhmä, joka toimii koko Kuusiolinna Terveystoimialueella (Alavus, Ähtäri, Kuortane ja Soini) ja tuottaa asiantuntija- ja terapiapalveluita sekä perheneuvontaa. Osviitan Alavuden työntekijät vastaavat lähinnä Alavuden ja Kuortaneen toimialueesta ja Ähtäriin työntekijät Ähtäriin ja Soinin toimialueesta. Työryhmään kuuluu psykologeja, puhe- ja toimintaterapeuteja, perheterapeuteja, psykoterapeuteja, päihdetyöntekijöitä, kuntoutusohjaaja, merkkareita eli

nuorten psykiatrisia sairaanhoitajia ja osastonsihteereitä. Käytävissä on myös konsultoiva lääkäri. Osviitta palvelee lapsia, nuoria, aikuisia, pariskuntia ja perheitä. Palveluihin ei tarvita lähetettä ja vastaanottoajan voi varata suoraan työntekijöiltä. Peruseriaatteena on tarjota palvelut mahdollisimman lähellä asiakkaita, mahdollisimman joustavasti ja kattavasti tarvittaessa yhdessä perheen kanssa yhteistyömuodoista sopien.

Perheneuvonta ja terapeuttiset tukipalvelut

Perheneuvontapalvelut on kohdistettu lähinnä lapsiperheille. Perheneuvonnassa tuetaan lasten ja nuorten tervettä psykososiaalista kehitystä ja autetaan vanhempia kasvatukseen, perhe-elämään ja parisuhteeseen liittyvissä kysymyksissä. Asiakastyön lisäksi tehdään yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa.

Psykologipalvelut

Psykologipalvelut tarjoavat asiakkaille psykologista neuvontaa, elämän kriisitilanteiden selvittelyä, tukea antavia keskusteluja sekä lyhyitä terapioiden. Kouluissa tehtävään psykologityöhön kuuluvat lasten ja nuorten oppimisvaikeuksiin liittyvät tutkimukset, tukiterapiat ja oppilashuoltotyö. Työtä tehdään tarvittaessa yhdessä vanhempien ja koulun työntekijöiden kanssa.

Merkkaritoiminta (nuorten psyykkisen hyvinvoinnin tuki)

Merkkaritoiminta on nuorten mielen hyvinvoinnin kokonaisvaltaista tukea. Merkkari on psykiatrinen sairaanhoitaja, joka auttaa pääosin 13-18 –vuotiaita nuoria esim. erilaisissa elämää kuormittavissa tilanteissa, mielialaoireissa, ihmissuhdepulmissa ja jännitys- tai ahdistusoireissa.

Toimintaterapia

Toimintaterapiapalveluita annetaan sekä lapsille että aikuisille, työn painottuessa lasten toimintakyvyn arviointiin ja kuntoutukseen. Lapsilla voi olla esim. motorista kömpelyyttä, poikkeavuutta leikissä, hahmotusvaikeuksia tai hankaluutta yhteistyötaidoissa, keskittymisessä ja tarkkaavaisuudessa. Yhteistyötä tehdään perheen ja lapsen lähityöntekijöiden kanssa.

Puheterapia

Puheterapiassa käy sekä lapsia että aikuisia. Pääpaino on lasten kuntoutuksessa. Puheterapiassa on tavoitteena tutkia, korjata tai korvata puheen ja kommunikaation virheellisyyksiä ja puutteita. Puheterapiaan voi hakeutua esim. jos lapsen puheenkehitys on viivästynyt tai poikkeavaa, puhe on ikään nähden epäselvää ja/tai vähäistä tai jos lapsi änkyttää.

Kuntoutusohjaus ja neuropsykiatrinen valmennus

Kuntoutusohjauksen tavoitteena on lapsen yksilöllisen kehityksen tukeminen vahvistamalla lapsen vuorovaikutustaitoja sekä rohkaisemalla ja aktivoimalla lasta erilaiseen toimintaan. Kuntoutusohjaukseen kuuluu myös lapsen kuntoutusprosessin johdonmukaisen etenemisen seuranta sekä perheen palveluohjaus.

Päihdetyö

Päihdetyössä pyritään etsimään erilaisista riippuvuuksista kärsiville henkilöille ratkaisumalleja sekä vaihtoehtoja riippuvuuksien tilalle.

Lisätietoa seuraavilta sivuilta:

<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet>

<https://www.kuusiolinna.fi/hyvinvointi--ja-sosiaalipalvelut/perhepalvelut>

3.3. Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymän sosiaalityö

Sosiaalityöllä tarkoitetaan sosiaalihuollon ammattilaisen suorittamaa ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä sekä muita tukitoimia, jotka ylläpitävät ja edistävät yksilöiden ja perheiden turvallisuutta sekä suoriutumista ja yhteisöjen toimivuutta.

Kunnan on lain mukaan järjestettävä riittävät sosiaalityön palvelut kuntalaisilleen. Sosiaalityön osa-alueita ovat mm. lasten ja nuorten huolto, kehitysvammaisten erityishuolto, vammaisuuden perusteella järjestettävät palvelut, päihdehuolto, lastenvalvojalle säädetyt tehtävät, omaishoidontuki, toimeentulotuki, sosiaalipäivystys ja kuntouttava työtoiminta.

Vuoden 2013 alusta syntyneen Alavuden ja Töysän kuntien kuntaliitoksen yhteydessä toteutettiin myös jonkin verran organisaation uudelleenjärjestelyitä. Sosiaalityö organisoitui viideksi uudeksi palveluyksiköksi, jakaantuen aikuissosiaalityöhön, perhesosiaalityöhön (ent. lastensuojelu), työllistymistä tukeviin palveluihin, vammaispalveluihin ja toimeentulotuen palveluyksikköön.

3.3.1. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelutyön osa-alueet:

Lapsiperheiden sosiaalityö

Lapsiperheiden sosiaalityön tehtävänä on tukea lasta ja hänen perhettään niin, että lapsi voi kasvaa ja kehittyä omassa kodissaan saaden osakseen turvallisen kasvuympäristön, tasapainoisen ja monipuolisen kehityksen sekä erityisen suojelun. Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymässä lapsi- ja perhesosiaalityössä on viisi sosiaalityöntekijän virkaa sekä yksi sosiaaliohjaajan virka. Lapsioikeudellisissa palveluissa on yksi lastenvalvojan virka.

Sosiaalihuollon palveluissa tietyt tehtävät ja toimenpiteet on rajattu viranomaistehtäväksi. Tällaisia ovat esimerkiksi palvelutarpeen arvioinnista vastaaminen, omatyöntekijänä toimiminen sekä hoidon ja huolenpidon turvaavien päätösten tekeminen. Perheen hyvinvointi tukevia palveluita järjestetään sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaisesti. Hyvinvointia tukevista palveluista sovitaan asiakassuunnitelmassa lapsi- ja perhekohtaisesti ja kunnan on järjestettävä palvelut asiakassuunnitelman mukaisesti. Sosiaalihuoltolain mukaisia tukipalveluita voivat olla esimerkiksi perhetyö, tukiperhe, kodinhoidollinen apu, neuvokeskitys tai taloudellinen tuki. Lapsiperheiden sosiaalityössä laaditut suunnitelmat tehdään tarvittaessa yhteistyössä esim. vammaispalveluiden tai aikuissosiaalityön suunnitelmien kanssa, jolloin perheen palvelut rakentuvat kokonaisuutena ja tukevat siten parhaiten. Mikäli kotiin järjestettävät sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet eivät ole riittäviä, voidaan perheelle järjestää tukitoimena lastensuojelulain mukaisesti tehostettua perhetyötä, perhekuntoutusta tai viimesijaisesti lapsen hyvinvointi turvataan avuhuollon sijoituksen tai huostaanoton kautta.

Lapsiperheiden taloudellista tukea voi hakea Kelasta, joka myöntää perustoimeentulotuen. Lisätietoja hakemista saa Kelan nettisivulta: <http://www.kela.fi/toimeentulotuki>. Toimeentulotuki on viimeisin taloudellinen tuki, jota myönnetään elämisen perusmenoihin. Jos perheellä on sellaisia erityisiä menoja, joita perustoimeentulotuki ei kata, voi Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöntekijöiden aikuissosiaalityö harkintansa mukaan myöntää täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea. Kuntayhtymän alueen jokaisessa kunnassa on aikuissosiaalityön vastaanotto ajanvarauksella.

Jälkihuolto

Mikäli lapsi on ollut sijoitettuna joko avohuollon tai sijaishuollon kautta vähintään puoli vuotta, tulee hänelle oikeus jälkihuoltoon sijoituksen päättyttyä. Jälkihuollon tukipalveluista tehdään asiakassuunnitelma ja sen kautta lasta tai nuorta tuetaan elämän muutosvaiheessa. Kunnan velvollisuus jälkihuollon järjestämiseen päättyy viimeistään silloin, kun nuori täyttää 21- vuotta.

Perheoikeudelliset palvelut

Lastenvalvojat hoitavat isyyden selvittämiseen, lasten huoltoon ja tapaamiseen, sekä elatukseen liittyviä asioita.

Ennen lapsen syntymää isyys voidaan tunnustaa äitiysneuvolassa ja sopia yhteishuollosta. Lapsen syntymän jälkeen isyyden selvittäminen tehdään lastenvalvojan luona.

Isyyden vahvistamisen jälkeen tai vanhempien eron jälkeen voidaan lastenvalvojan luona laatia viralliset sopimukset lapsen huolto- tapaamisasioissa sekä elatusasioissa. Mikäli vanhemmat asuvat eri paikkakunnilla, lastenvalvojat tekevät yhteistyötä toisen kunnan viranomaisen kanssa.

Sosiaalipäivystys

Sosiaalipäivystykseen kuuluvat tilanteet, joissa tarvitaan kiireellisesti sosiaaliviranomaisen toimenpiteitä. Etelä-Pohjanmaan maakunnan alueella asukkaiden sekä kunnissa oleskelevien henkilöiden äkillisistä ja välttämättömistä sosiaalipalveluista vastaa Etelä-Pohjanmaan sosiaalipäivystyskeskus.

Virka-aikana ota yhteyttä ensisijaisesti oman kuntasi sosiaalitoimen virka-aikaisiin päivystysnumeroihin. Etelä-Pohjanmaan sosiaalipäivystyksen suora päivystysnumero asiakkaille on p. 044 4700 444. Kiireellisellä työtehtävällä ollessaan sosiaalipäivystys ei voi ottaa vastaan asiakaspuheluja. Kiireellistä apua vaativassa tilanteessa on soitettava aina hätänumeroon 112.

Etsivä nuorisotyö

Etsivän työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa. Etsivän nuorisotyön tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Etsivään nuorisotyöhön voi olla yhteydessä nuori itse, kaverit, vanhemmat ja eri viranomaiset.

Paja 66

Nuorten työpajat on tarkoitettu alle 29-vuotiaille, jotka tarvitsevat tukea arjen taidoissaan, tietoa ja kokemusta työstä tai vahvistusta opiskelu- tai työelämävalmiuksiinsa. Nuorten työpajatoiminta auttaa myös löytämään hyvän elämänrytmin ja suunnittelemaan omaa tulevaisuutta. Työpajat tukevat ja ohjaavat nuorta koulutukseen, työelämään ja elämänhallintaan liittyvissä kysymyksissä.

Paja 66 tarjoaa pajatoimintaa myös aikuisille. Pajat toimivat Alavudella (Alavus, Kuortane), Ähtärissä ja Soinissa. Työpajalle ohjaututaan TE-palveluiden, sosiaalitoimen sekä etsivän nuorisotyön kautta.

Aikuisten sosiaalityö ja psykososiaalinen tuki

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisessä muun sosiaalityön rooli suhteessa perhesosiaalityön alaiseen lapsi- ja perhekohtaiseen lastensuojeluun on peruspalvelua. Lasten hyvinvointi perheissä pyritään varmistamaan aina kun aikuisia tavataan esim. toimeentulotuki- ja päihdeasioissa. Tarvittaessa tehdään ns. sisäinen ilmoitus lastensuojeluun tuen tarpeessa olevasta lapsesta ja hänen perheestään. (huom. Kelan linkki)

Vammaispalvelut

Vammaispalveluluilla edistetään vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä. Palveluluilla pyritään poistamaan vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

4. Kehittämiskohteet ja tavoitteet vuosille 2019-2021

Ähtärin kaupungin strategisia linjauksia 2025 vuoteen asti

Talous

- Hoidetaan taloutta pitkäjännitteisesti
- Tavoitteena kustannustehokas ja laadukas organisaatio- ja palvelurakenne

Palvelurakenne

- Ähtärin kaupunki jatkaa itsenäisenä kaupunkina
- Tavoitteena kustannustehokas ja laadukas organisaatio- ja palvelurakenne
- Huomioidaan digitalisaation tuomat mahdollisuudet palvelutuotannossa

Henkilöstö

- Ymmärretään vastuullisen henkilöstön merkitys keskeisimpänä voimavarana • Kehitetään itseämme vetovoimaisena työnantajana

Asukkaiden hyvinvointi ja osallisuus

- Vahvistetaan Ähtärin vetovoimaisuutta
- Ylläpidetään ja kehitetään laadukkaita palveluja
- Valtuustokaudella 2017–2021 panostetaan lasten, nuorten ja ikäihmisten hyvinvointiin ja osallisuuteen
- Vaalitaan kulttuuri- ja kirjastotoimintaa sekä liikuntaa ja muuta harrastustoimintaa
- Kehitetään monipuolista koulutustarjontaa

Ympäristön hyvinvointi

- Vahvistetaan ympäristön ja vesistöjen puhtautta kumppanuuteen pohjautuen
- Hyödynnetään kestävän käytön mukaisesti ympäröivää luontoa asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden viihtyvyyden lisäämiseksi

Yritysten ja yhdistysten hyvinvointi ja kilpailukyky

- Tuetaan kansainvälistymistä
- Kehitetään painottaen matkailu- ja metalliteollisuutta, unohtamatta kauppaa sekä maa- ja metsätaloutta
- Tuetaan koulutetun työvoiman saatavuuden edistämistä
- Vahvistetaan yhtenäistä Ähtäri-brändiä/imagoa
- Päivitetään elinkeinovoimaohjelma.
- Kannustetaan kolmannen sektorin toimijat kumppanuuteen ja osallisuuteen, Ähtäriin malliin

TOIMENPIDE-EHDOTUKSIA VUOSILLE 2019-2021

Asiakaslähtöisyys			
Kehittämiskohde	Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Varhaiskasvatuksen ja koulujen vanhempainillat	Vanhempainiltojen hyvät käytännöt.	Vanhempainiltojen kehittäminen yhteistyökumppaneiden kanssa	Päiväkodit, koulut, vanhempainyhdistykset ja muut yhteistyökumppanit
Vertaisryhmätöiminta Vanhempien tukeminen	Pienten lasten vanhempien vertaistuen järjestäminen ja mahdollistaminen	Perhekahvilat Vauvakahvilat Perhekerhot	Perhepalvelut
Kehitetään ja seurataan lähiliikuntapaikkojen, puistojen ja leikkikenttien turvallisuutta ja toimivuutta ottaen huomioon kunta-laisten toiveet ja tarpeet.	Viihtyisät ja monipuoliset mahdollisuuden harrastaa liikuntaa. Leikki- ja puistoalueiden turvallisuus. Luontoliikuntapaikkojen esille nostaminen ja kehittäminen.	Koulujen ja päiväkotien piha-alueilla riittävän monipuoliset ulkoliikuntamahdollisuudet. Leikki- ja puistotapahtumien kehittäminen. Säilytetään alkukesän ohjattu leikkikenttätöiminta.	Tekninen toimi Sivistystoimi
Ehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö	Päihteiden käytön vähentäminen. Nuoret saavat tarvitsemaansa ammattiapua omalla paikkakunnalla	Valistusta nuorille. Päihdetyön koulutusta nuorten kanssa työskenteleville henkilöille. Ennalta ehkäisevän päihdetyön toimenpideohjelma. Selkeät tavoitteet ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa.	Nuorisotoimi, koulut Seurakunta Järjestöt
Vaativan erityisen tuen lasten ja nuorten kohtaaminen ja tukeminen	Eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen, toisen työn tuntemisen lisääminen, selkeät ja yhdessä sovitut	Prosessinkuvaus (polut, toimijat, toimenpiteet). Teemakerhot ja monipuolinen kerhotoiminta lapsille ja nuorille.	Kaikki palvelualueet

	toimintatavat. Teema-kerhotoiminnan säilyttäminen ja kehittäminen.	Verkostotyön arviointi- ja kehittäminen.	
Toimivat perhekeskukset	Monialaisen yhteistyön juurtuminen sujuvaksi käytännöksi sovitussa rakenteissa. Sovitut yhteistyökäytännöt laajojen terveystarkastusten yhteydessä toimivat saumattomasti.	Yhteistyörakenteiden kuvaaminen, prosessikaavio Yhteistyön vakiinnuttaminen laajojen terveystarkastusten yhteydessä (tiedon-siirtolomakkeet)	Perhepalvelut Kouluterveydenhuolto
Verkostoyhteistyö ja poikkiallinnollinen kehittäminen	Verkosto- ja koulutuspäivien järjestäminen ajankohtaisista aiheista, esim. päihteet, näpistelyt, sosiaalinen media, koulupudokkaat	Lasten- ja nuorten hyvinvointityöryhmä kokoontuu arvioimaan toimintaa riittävän usein.	Kaikki palvelualueet
Matalan kynnyksen palvelut nuorille	Tarjotaan monialaisia palveluja alle 30 -vuotiaille.	Pidetään yllä ja kehitetään omaa Ohjaamo-toimintaa osana Kuusiokuntien toimintaa. Oppilashuoltoressin määrän kartoitus.	Nuorisotoimi Koulutoimi

Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö			
Kehittämiskohde	Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Lasten ja nuorten toimintaympäristön viihtyvyys ja turvallisuus	Yksiköiden vastuu huolehtia turvallisuussuunnitelmien päivittämisestä. Lapset ja nuoret arvioivat toimintaympäristöään päiväkodeissa ja kouluissa.	Pihojen ja yhteisten alueiden viihtyvyyden ja turvallisuuden takaaminen. Kyselyt ja suunnitelmien päivittäminen. Turvallisen koulutien turvaaminen .	Kaikki palvelu-alueet Poliisi
Liikunnallisuus ja toiminnallisuus lasten arjessa	Liikunnan ja toiminnallisuuden lisääminen lasten kehitystä tukien. Matalan kynnyksen liikuttaminen.	Houkuttelevat ja monipuoliset lähiliikuntapaikat, kannustus myös sisäliikuntaan. Perheliikunnan muodot.	Liikuntatoimi Järjestöt Sivistyspalvelut
Kiusaamisen ehkäisy ja puuttuminen	Nollatoleranssi	Toimintakulttuuri ja tukiopistolastoiminta. Sitoutuminen kaikilla tasoilla. Yksikkökohtaiset toimintasuunnitelmat ja puuttumisen mallit.	Koulut, varhaiskasvatus ja muut toimijat
Kiinteistöjen kunnossapidosta huolehtiminen	Terveelliset toimintaympäristöt	Uusien toimitilojen tarpeellisuuden kartoittaminen	Tekninen toimi Kaikki palvelu-alueet

Lasten ja nuorten osallisuus			
Kehittämiskohde	Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Järjestetyt osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä foorumit.	Riittävät osallistumisen mahdollisuudet.	Vuosittaiset kyselyt oppilaille Asiakasraadit Nuorisovaltuusto ja oppilaskunnat toimivat säännöllisesti	Koulut Nuorisotoimi Järjestöt
Asiakastyytyväisyysmittaukset	Kahden vuoden välein.	Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisten tavoitteiden seuranta kyselyjen avulla	Sivistyspalvelut Kirjastotoimi
Sähköisten palvelujen laajentaminen ja niiden käyttökelpoisuus	Lasten- ja nuorten näkökulma mukaan palveluiden käytössä.	Ajanmukaiset tiedotus- ja palvelukanavat	Koulut Kirjasto Sivistystoimi Järjestöt
Yhteisöllisyys ja hyvinvointityö	Laaja-alainen hyvinvointityö	Yhteiset tapahtumat Koulujen toiminnalliset päivät Kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen	Kaikki palvelualueet Oppilaskunnat Nuorisovaltuusto Vapaa sivistystyö
Lapsivaikutusten arviointimalli	Tunnistetaan tarpeet lapsivaikutusten arviointiin liittyen	Otetaan käyttöön arviointimalli	Kaikki palvelualueet

Koulutus ja kansainvälisyys			
Kehittämiskohde	Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho
Koulutetun työvoiman saatuuden varmistaminen. Kiinteä vuorovaikutus koulutusta järjestävien tahojen ja yritysten välillä.	Ammatillinen koulutus palvelee yritystoimintaa, uudet osaajat työllistyvät. Yläkoulun oppilaat ja opettajat tuntevat ähtäriläiset yritykset ja niiden toimintaa. Ähtäriläisissä yrityksissä olevat työpaikat ovat kiinnostavia	Oppilaat vierailevat riittävästi ähtäriläisissä yrityksissä.	Sivistyspalvelut
Kansainvälinen yhteistyö	Solmitaan kontakteja ystävyyskaupunkiin Kiinaan ja myös eurooppalaisessa yhteistyössä mukana.	Ystävyyskoulut Vierailut Hanketoiminta	Sivistys- ja vapaa-ajanpalvelut

Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä seuraa esitettyjen tavoitteiden ja tulosten etenemistä ja raportoi niistä pyydettäessä.

Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa tukevia muita suunnitelmia:

- Ähtärin kaupunkistrategia 2017
- Ähtärin kaupungin elinvoimaohjelma 2016-2020
- Ähtärin kaupungin liikuntastrategia 2013
- Ähtärin kaupungin kulttuuristrategia 2011-2020
- Varhaiskasvatussuunnitelma
- Esi-, perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmat